5. Årg. SEPTEMBER 1900. Pren.-pris 1: 20.

以便以設耳

Sinims Land.

Missionsblad för Svenska Missionen i Kina.

耶和華以拉

Utgifvare: Kom. för Sv. Missionen i Kina. | Redaktör: JOSEF HOLMGREN. | Expedition: 30 Lästmakaregatan 4 tr. | Telefon: Riks 44 59. Allm. Brunkeb. 17 35.

Familjen Kao
(se sid. 87).

INNEHÅLL:

Missionärernas ankomst till Shanghai och förföljelserna i Kina. — Engelska missionärers flykt från Shansi. — Lärjungarnas vittnesplikt i världen. — De voro fulla af Österland af A. Berg. — För evangelii skull (poem) af J. af Sandeberg. — Resebref af J. af Sandeberg. — Stormöten och dop: bref från E. Folke, Frida Prytz och Agnes Forssberg, Hugo Linder och Aug. Berg. — En kristlig begrafning af Naëmi Linder. — En missionsresa i Ch'aoi-distriktet af Anna Eriksson. — Redovisning.

Kommitteen för "Svenska Missionen i Kina", Stockholm, Lästmakaregatan 30, 4 tr.

Missionärernas ankomst till Shanghai och förföljelserna i Kina.

»Vår Guds hand var öfver oss och bevarade oss ifrån fiendens hand och ifrån försåt på vägen.» Så beskrifver Esra, huru Herren fordom förde honom och öfriga »fångenskapens barn» på deras väg, då de »drogo upp ifrån Babel».

Esras Gud har äfven hållit sin hand öfver våra missionärer under deras flykt från arbetsfältet i norra Kina ned till kuststaden Shanghai.

Den 4 augusti erhöllo vi telegrafisk underrättelse, att missionens alla arbetare lämnat sina stationer samt voro på väg till kusten, och följande dag voro härstädes många af missionens vänner samlade i Florakyrkan till gemensam bön, att Herren måtte bevara sina tjänare »ifrån fiendens hand och ifrån försåt på vägen» samt föra dem lyckligen fram. Redan den 11:e kom meddelandet, att Herren hört denna bön, och att alla våra vänner voro säkra i Shanghai.

Huru stor anledning hafva vi icke att tacka vår Gud för denna bönhörelse. Säkert mötte många mödor och faror våra flyende syskon under den omkring 180 svenska mil långa färden, men vår Guds hand var öfver dem till godo, därför må ock han nu erhålla våra hjärtans fulla tillbedjan och lof.

Herren för »underligen den, han kär hafver», och då han bevarat vår missions arbetare, så har han låtit andra af sina tjänare i Kina genom martyrens port ingå i fadershemmet.

Så har af Kina Inland missionen redan 18 arbetare och 3 barn blifvit mördade samt 3 arbetare och 3 barn dött af de skador, de erhållit under flykten från Shansi till Shanghai. De öfriga missionernas förluster känna vi blott ofullständigt.

Då vi nämna detta, är det för att uppväcka till mera bön för Kina, som nu genom martyrernas blod med nya, starka och heliga band blifvit bundet vid Kristus. Huru vittna icke just dessa förföljelser om det stora behofvet af evangelium i Kina. Och icke kunna vi förundra oss öfver den »glödhetta», som vederfares våra bröder därute, såsom hände dem »något sällsamt», då Herren sagt: »Hafva de förföljt mig, så skola de ock förfölja eder». Nej, låten dessa pröfningar uppväcka oss till mera nitälskan, mera bön, mera offervillighet, ty Herren har dragit ut »segrande och för att segra» och det äfven i Kina; så skall då äfven hvad där skett för visso komma att bidraga till evangelii seger och dess hastigare utbredande till trakter, dit det ännu icke nått.

Må vi särskildt bedja Gud, att under den tid, våra missionsarbetare äro utestängda från det hittillsvarande arbetsfältet, han ville efter sin nåds rikedom fylla alla deras behof i härlighet i Kristus Jesus, så att andligen och lekamligen ingenting måtte fattas dem. En del äro nu på hemvägen, ehuru vi icke ännu känna huru många eller hvilka; de skola emellertid alla efter utståndna mödor väl behöfva missionsvännernas kärlek och förböner, ja, äfven deras frikostighet, då dessa ändrade förhållanden skapa nya och större behof. Herrens trofasthet skall aldrig svika, och han är mäktig att låta all nåd öfverflöda, på det att vi må öfverflöda till allt godt verk.

Engelska missionärers flykt från Shansi.

Tidningen »The Christian» meddelar följande: »Rapporter hafva ankommit från Hankow, som berätta, att en del af Kina Inland missionens missionärer från Shansi anländt dit efter att hafva utstått fruktansvärda vedermödor. De kvinnliga missionärerna voro ytterligt medtagna, några befunno sig till och med i döende tillstånd. De hade haft att kämpa sig fram under 27 dagar under en brännande sol, halfklädda och ofta utan föda. Barnen voro förvandlade till blott och bart skelett. Några af flyktingarna dogo af utmattning under vägen. Dessa olyckliga hade varit ett offer för det hat, hvarmed den främlingsfientliga Manchu-guvernören i Shansi, Yu-hsien, förföljde de kristna.

Mr Saunders, som är en af flyktingarne, berättar, att magistraten i Ping-Yao, där han hade sin station, erhöll befallning från guvernören Yu-hsien att utrota alla »utländska djäflar», och att missionärerna därför brutit upp på väg till Tai-yuan-fu, beläget 9 svenska mil från Ping-yao, och att magistraten låtit en skyddsvakt följa dem. Sedan de emellertid rest öfver 8 mil, mötte de infödda kristna, hvilka varnade dem att gå till Tai-yuan-fu, hvarest deras missionsbyggnader hade blifvit nedbrända, den romersk katolska missionen förstörd samt baptistmissionen just hotades med ödeläggelse. Mr Saunders och hans sällskap vände då tillbaka till Ping-yao. Deras eskort öfvergaf dem, och de måste pantsätta allt, de hade, äfven kvinnornas vigselringar. Beröfvade allting, de ägde, kommo de därefter till en annan af Kina Inland missionens stationer, vid namn Lu-cheng. Tillsammans med dess arbetare flydde de vidare söderut, förande med sig en del bäddar och sängkläder jämte ett litet förråd af silfver på en åsna.

Sedan de färdats 2 mil blef åsnan gripen af en pöbelhop, kläderna och silfret stulna och allt öfrigt förstördt. Flyktingarna lämnades utan annat att bära på sig än kinesiska pyjamas, en sorts vida benkläder, och halfnakna under en brännande sol vandrade de framåt, jagade från by till by, med föga eller ingen föda och utan annat vatten att dricka än från vattenpölar på vägen. Stundom hände det, att en kinesisk mandarin å någon ort försåg dem med lifsmedel, och en gång fingo de något litet silfvermynt. Då försökte mr Saunders att få hyra en kärra för kvinnornas behof, men byinvånarne vägrade att lämna honom någon. På ett ställe öfverföll pöbeln dem och slog dem alla samt stal deras pengar. Två af de kvinnliga missionärerna dogo till följd af den misshandel, de ledo. När de kommo in i provinsen Honan, erhöllo flyktingarna bröd och vatten samt sändes vidare såsom fångar. Vid ankomsten till provinsen Hupeh funno de mandarinerna, hvilka handlade på order från vicekonungen i Wuchang, mycket vänligt stämda. Äfven infödda kristna visade stor godhet mot de olyckliga flyktingarna. Det oaktadt dog fru Cooper i sin mans armar af de skador, hon erhållit. Hennes sista ord voro: Hvila! hvila!

Lärjungarnas vittnesplikt i världen.*

Apg. 1: 1—11.

Det var en underbar tid dessa fyrtio dagar, som förflöto mellan Herrens uppståndelse och himmelsfärd. Än uppenbarade han sig för sina lärjungar, än försvann han ur deras åsyn. Men när han var med dem, talade han med dem, så berättar Lukas för oss, om de stycken, som höra Guds rike till. Detta tal om Guds rike var icke ett nytt tal för lärjungarne. De hade hört det redan hos sin gamle mästare, Johannes döparen, och när de följde hans anvisning och slöto sig till den nye Mästaren, Jesus Kristus, var det äfven hos honom samma tal, som återljöd i deras öron. Ja, i rättframma ord, i bilder och liknelser lät Herren under sitt kötts dagar sina lärjungar blicka in i detta rikes grundlagar, dess medlemmars saliga tillstånd och härliga utsikter. Och när han så vittnade om att detta rike fanns just i hans person, då var det ett tal, som band de uppriktiga lärjungarne vid Herren. Men när han började tala om, att han, i hvilken riket var kommet, skulle gifva sitt lif för världen, då var det ett tal, inför hvilket de stodo undrande. Och när han tydligt kungjorde för dem, att Människosonen måste öfverlämnas i syndares händer och dödas, då kunde de icke finna sig vid det talet, utan då höra vi till och med en Petrus säga: »Skona dig själf, Herre!» — Salunda var det mycket, af hvad Herren ville säga dem och verkligen sade dem, om hvilket han betygade, att lärjungarne då icke kunde bära det.

Men nu, när han efter sin försonaregärning stod midt i lärjungakretsen och uttydde för dem skriften, då föllo liksom fjäll från deras ögon, och med häpnad och undran skådade de in i försoningens hemlighet. Då var det, som de sågo framför sig den nya och lefvande väg, Herren banat, och som de med trängtande ande sträckte sig efter fullbordandet af det löfte, Herren gifvit dem om Anden. Då hörde de äfven Herren säga, att de icke skulle lämna Jerusalem, förrän just detta löfte blifvit på dem besegladt.

När lärjungarne hörde talas om, att det ögonblick snart skulle vara inne, om hvilket redan det gamla testamentets profetior talat, att Anden skulle utgjutas af höjden, då var det helt säkert äfven en annan fråga, som trängde sig fram i deras hjärtan, nämligen den, hur det då skulle gå med Israel, ty i gamla testamentets heliga profetior hade med Andens utgjutande oupplösligt sammanknutits domen öfver den mognade ondskan och rikets upprättande i härlighet. Därför är det, som vi här höra lärjungarne fråga: »Skall du i denna tid upprätta riket åt Israel?» I Herrens svar finna vi, att han icke nekar, att den tiden skall komma, då riket skall återupprättas åt Israel. Men vi finna äfven, att han vänder sina lärjungars tankar ifrån frågandet efter tider och stunder, det tillkom icke dem att veta detta för utförande af den praktiska uppgift, som blifvit dem gifven.

Men i slutet af vår upplästa text, där det heter, att tvenne män i skinande kläder stodo när lärjungarne och vittnade för dem, att denne Jesus, som från dem uppfarit, skulle så återkomma, som de hade sett honom uppfara, ligger just svaret på lärjungarnes fråga. Han skulle upprätta riket åt Israel då, när han åter kom till jorden. Vi känna ju äfven det sista ordet Herren talade, när han lämnade Jerusalems tempel: »I skolen härefter icke se mig, förrän I varden sägande: välsignad vare han, som kommer i Herrens namn». Och vi veta, huru för en Petri blick i samband med Herrens tillkommelse stod den underbara tid, som han kallade »vederkvickelsens tider», när den utkorade Jesus åter skulle varda sedd. Det är med blicken på dessa vederkvickelsens tider, som Petrus så inträngande manar Israel till sinnesändring. Vi känna ock, hurusom hedningarnes apostel Paulus ser framåt mot den tid, då Herren skall komma, förlossaren af Sion, och bortskaffa ogudaktigheten från Jakob. Då, heter det, varder Israels upptagande lif från de döda. Ja, då skola beseglas det gamla testamentets härliga profetior om Israel såsom den befruktande daggen i folkvärlden, såsom det världsöfvervinnande lejonet, hvars makt ingen skall kunna motstå. Då skall den tid inbryta, som är Guds rikes skördetid på denna jorden, då rättfärdighet skall öfvertäcka jorden, såsom vatten öfvertäcker hafvets botten, denna tid, om hvilken Herren själf lärt sin församling att bedja i den bönen: »Tillkomme ditt rike! Ske din vilja såsom i himmelen så ock på jorden!» Den tiden är *skördetiden* på jorden. Och hela den period i Guds rikes utveckling, som föregår denna tid, är en plöjningens tid, en såningens tid, hvarunder endast ett inbärgande af förstlingsfrukter äger rum.

Är det så, att Herren i sinom tid väntar en skörd på hela det stora världsfältet, så säger det sig själft, att det fält, som, innan denna skördetid bryter in, måste plöjas upp och besås med lifvets ord, är hela den stora folkvärlden. Icke väntar en landtman skörd på ett fält, eller en del af ett fält, som icke är besådt? Så handlar icke heller den himmelske såningsmannen. Det är därför vi i den upplästa texten höra honom ställa den maningen till sina lärjungar: »I skolen vara mina vittnen i Jerusalem, i hela Judeen och Samarien intill jordens ända». *Den stora folkvärlden* är det fält, som under denna period i Guds rikes utveckling måste plöjas upp och besås med sanningens, med fridens och lifvets ord, innan vi hafva rätt att vänta den kommande, härliga skördetiden.

Men *hvilka* äro nu de, som äro kallade att vara såningsmän på detta stora fält? I själfva verket är det endast *en*, som därtill är kallad, en, som är såningsman, och det är *Herren Jesus Kristus själf*. Han var såningsman, när han under sitt kötts dagar gick omkring i Israel och vittnade om Guds

* Föredrag af docenten Ad. Kolmodin vid Svenska Missionens i Kina 13:de årsmöte i Blasieholmskyrkan Kristi Himmelsfärdsdag 1900.

rike, om sig själf och hvad han skulle göra. Han var den sanne såningsmannen framför allt då, när han sådde sig själf såsom det lefvande hvetekornet i mänsklighetens stora åkerfält. Men just när han stod i begrepp att lämna detta åkerfält, att på visst sätt draga sig tillbaka därifrån, är det, som vi höra honom säga till sina lärjungar: »*I skolen vara mina vittnen*».

Det är åt *sina lärjungar* han anförtror denna maktpåliggande uppgift att vara såningsmän på det stora såningsfältet. O, hvilket underbart förtroende! Är det så med *dig*, att du vet med dig, att du är en Jesu Kristi lärjunge, att du står i verkligt, personligt förhållande till din korsfäste, uppståndne och himlafarne Herre och Frälsare, då gäller äfven *dig* det ordet: »Du skall vara mitt vittne i Jerusalem, i hela Judeen och Samarien intill världens ände» eller, om vi omsätta det på vårt tungomål: »Du skall vara mitt vittne i ditt hem, i din kallelse, i ditt folk och sedan genom församlingen ända till världens yttersta gränser». Det är sålunda enligt den Heliga Skrifts åskådning icke någon verklig skillnad mellan det att vara en lefvande krisen och en sådan, som i anda och sanning nitälskar för Guds rikes tillkommelse i världen.

Men huru hafva då dessa såningsmän att utså den ädla säden. Jo, helt enkelt genom att vara *Jesu Kristi vittnen*. Hvad vill det då säga att vara ett vittne? Det är i allmänhet att tala om, hvad man har hört och sett och vet vara sant. Men att vara ett Jesu Kristi vittne, det är icke blott att *tala* om, hvad man i lefvande erfarenhet hört och sett hos Jesus, utan det är att i *hela sin personlighet* framstråla hans bild. Herren vittnar om sig själf: »*Jag* är världens ljus». Men han vittnar äfven om sina lärjungar: »*I* ären världens ljus». Det, hvaruti vittnandet framför allt skall framträda, är således, att Jesu Kristi härlighet skall bryta sig fram hos hvarje lärjunge i församlingen på ett för en hvar egendomligt sätt allt efter de olika gåfvor, som äro de olika lemmarne gifna. Hvad vi sålunda hört och sett och med våra händer handterat hafva af det eviga lifvets ord, det skola vi vittna om. Det skola vi förkunna i ord och lif och därvid icke akta vårt lif kärt allt intill döden. Genom att så vittna med hela vår personlighet är det, som vi skola blifva sådana där underbara sädeskorn, som Herren själf kan kasta ut. På det sättet är det ock, som vi varda såningsmän på det stora sädesfältet. När lärjungarne ställdes inför en uppgift sådan som denna, huru förkrossande måste det icke hafva tett sig för dem! De måste hafva kommit ihåg, huru de dittills, då de bekänt sin Herre, hade öfvergifvit honom och förnekat honom. Och de måste ju tänka för sig själfva: »När vi på det mindre verksamhetsområdet i Israel visat en sådan skamlig otrohet mot vår Herre och Mästare, huru skola vi väl då på det större, till hvilket han nu kallar oss, kunna visa någon verklig trohet och så motsvara hans förväntningar?

Var det så för de första lärjungarne, huru skall det väl kännas för Herrens lärjungar i denna tid vid tanken på den skamliga otrohet, som vidlåder dem? Huru ofta är det icke så med Herrens lärjungar just i denna tid, att de undandraga sin personlighet och sina ägodelar från den Herres regemente, som ensamt har rätt att härska både öfver dem och deras ägodelar?

Huru fullgöra vi sedan den uppgift, vi fått af Jesus Kristus, att vittna i våra hem? Huru fullgöra vi den uppgiften bland dem, med hvilka vi till följd af vår jordiska kallelse ständigt föras i beröring? Och huru fullgöra vi den stora uppgift, som vi, om vi äro Herrens lärjungar, hafva gemensamt med hela församlingen, att vara Herrens vittnen ända till världens yttersta gräns? Ve oss, om vi, ställda inför denna uppgift, vore hänvisade till oss själfva. Men Gud vare lof, det äro vi icke. Gud har upphöjt Jesus och satt honom på sin högra sida i höjden öfver alla furstadömen, väldigheter, makter, myndigheter och allt namn, som nämnas kan i denna och den tillkommande världen, och satt honom i församlingen till *ett hufvud* öfver allt. Det är med blicken på det nya förhållande, hvari Herren skulle träda till sina lärjungar, som han talar om deras vittnesplikt i världen. »I skolen», säger han, »blifva beklädda med kraft af höjden, när den Helige Ande kommer öfver eder. Och så skolen I vara *mina vittnen*». Se, det är i själfva verket den lefvande Herren, i sin församling själf närvarande, som genom dem i kraft af sin Ande har att utföra vittnesuppgiften på jorden till folkvärldens yttersta gräns. Och huru infriar icke Herren sitt löfte gent emot sina lärjungar? Vi känna ju alla, huru bäfvande och försagda de voro, huru de höllo sig instängda af rädsla för judarna. Men så kom Herrens Ande öfver dem, och de blefvo såsom förvandlade. Se på denne Petrus, som hade förnekat sin Herre och sagt, att han icke kände honom, med hvilken frimodighet han träder fram och vittnar om samme Herre! Hör denne Petrus och hans medlärjunge Johannes, när de voro förbjudna att tala i Jesu namn, inför folkets andliga ledare betyga: »Om det är rätt att lyda eder mer än Gud, därom mån I döma, ty vi kunna icke förtiga, hvad vi hafva hört och sett». Och knäböjande inför sin Herre bedja de: »Nu, Herre, se till deras hotelser och gif dina tjänare att med all frimodighet tala ditt ord, i det att du uträcker din hand till att bota sjuka, och för att tecken och under må göras genom din helige tjänare Jesu namn». Då heter det: »när de hade bedit, skakades rummet, där de voro församlade, och de blefvo alla uppfyllda med den Helige Ande och talade Guds ord med frimodighet.» Ja, huru man än sökte tysta ned dessa Herrens vittnen, lyckades det icke. Äfven när de förskingrades hit och dit, buro de vittnesbörd, och så uppstodo genom dem nya vittnen, som i sin ordning vittnade om samme Herre. Huru drog icke Herren genom sin tjänare Paulus fram i den gamla då kända folkvärlden och vittnade om sig själf samt skapade genom detta vittnesbörd lefvande församlingar här och där! Ja, vi höra samme Paulus mot slutet af sin verksamhet år 58, när han skref brefvet till församlingen i Kolosse, säga: »Evangelium har blifvit predikadt till ett vittnesbörd för hela skapel-

sen» d. v. s. hela den då kända världen. Sedan kom ordningen till de germanska och slaviska folken. Och i det sekel, som nu ligger bakom oss, hafva vi fått upplefva en tid, då evangelii vittnesbörd börjat ljuda i hela världen. Det är underbart att tänka sig tillbaka till begynnelsen till denna nya tid. I slutet af det förra seklet funnos i den gamla kristenheten endast här och hvar spridda Herrens lärjungar. De voro försagda och klenmodiga liksom Herrens första lärjungar före Andens utgjutande. Men de ropade till Herren, att han skulle utgjuta sin Ande öfver alla församlingar i hela den då kända världen, och Herren hörde deras bön. Domar kommo, hvilka likt en skarp plog plöjde upp den gamla kristenhetens hårdt tilltrampade hjärteåker. Väckande vindar blåste fram och hafva blåst genom hela seklet. Och det ena folket efter det andra inom kristenhetens råmärken har vaknat upp till att inse sin maktpåliggande vittnesplikt gent emot den stora folkvärlden. Församlingen begynte förstå, att det gällde att låta evangelium ljuda öfver hela världen till ett vittnesbörd för alla folk. Så var det, som världsmissionsårhundradet bröt in. Så var det, som det utvecklade sig, och nu stå vi midt uppe i ett arbete, som famnar hela världen. Därom är det äfven, som den stora allmänna ekumeniska missionskonferensen, som i slutet af april och början af denna månad hölls i New-York, inför hela världen har aflagt ett ojäfaktigt vittnesbörd. Se ut på öflockarne där nere i Söderhafvet! Huru mörkt var där icke i slutet af 1700-talet! Huru hårdt tilltrampad var ej hjärteåkern där! Och nu, huru har icke under det flydda seklet Herrens vittnen där dragit fram, på den ena öflocken efter den andra rest korsets segertecken och omkring detta samlat skaror af hedningar! Ja, förändringen är sådan, att den slagit äfven otroshjältar med häpnad. Tänken på det stora Indien, huru vid slutet af 1700-talet den nyare tidens förste evangeliske missionär William Carey bokstafligen måste smyga sig in i landet, trots det att där fanns en kristen öfverhet! Nu är det stora Indien öfverdraget med ett nät af missionsstationer, lika tätt som det stora romerska riket var vid tiden för hedendomens fall. Sen på de stora öarna långt borta i öster, däribland Japan, soluppgångens land! Huru såg man icke under det flydda seklet därstädes vid gathörnen uppsatta plakat, som hotade med död och dom alla, som bekände sig till den förbannade kristna sekten! Och nu är Japan öppnadt. Evangelister hafva dragit in i landet, och en infödd evangelisk församling håller där på att växa. Se på det stora Kina! Huru tillslutet var icke detta rike, om hvilket ett Herrens vittne, Xavier, en gång utbrast: »Klippa, klippa, när skall du öppna dig?» Huru har icke detta Kina öppnat sig under det sekel, som flytt? Det är icke blott i hamnstäderna utan äfven inne i landet, i de stora städerna, som Herrens vittnen draga fram. Just den mission, hvars åtsmöte här firas i dag, har af Herren fått nåd att i den nordvästra delen af Kina höja korsets segertecken. Se på den världsdel, som man i allmänhet kallar »de svartes världsdel», Afrika! Följ dess kust från Senegambien till Sierra Leone, Liberia, Guldkusten, Slafkusten, Joruba, Kamerun, Kongo, Benguela, Qvambo, Herero, Kaplandet, Sydafrika rundt längs efter den andra kusten, och du skall öfverallt finna Herrens vittnen, hvilka vittna om Jesus Kristus, om frid och lif i den korsfäste. Och icke blott utefter kusten är detta förhållandet. Se in i hjärtat af Afrika, vid de stora sjöarna Tanganjika, Wiktoria Nyansa och Njassa, öfverallt finner du Herrens vittnen på sina platser och blomstrande församlingar t. ex. inne i Uganda. Kasta äfven en blick på den nya världen. Du finner Herrens vittnen i söder bland de arma, djupt sjunkna patagonierna, om hvilkas höjande en Darwin och andra alldeles misströstade, men där evangelium vunnit härliga segrar. Likaså i norr bland eskimåerna på Labradors och Grönlands kuster, öfverallt finner du Herrens vittnen. Så gäller det i sanning om vår tids missionsarbete, hvad en af våra Kongofarare, den nu aflidne löjtnant Håkanson i sin bok »Kristendomen i civilisationens tjänst i Kongo», säger: »Man må se världen ur hvilken synpunkt som helst eller sträcka sin blick så långt som helst utöfver de andliga tingen, så kan man likväl icke förbise ett gigantiskt faktum, hvars proportioner vidga sig öfverallt under ens väg. Och ett sådant faktum är det 19:de århundradets missionsverksamhet, enkannerligen det sista tiotalets. Förgäfves skall man försöka förlöjliga eller smäda denna rörelse. Den låter sig af intet bekomma utan går städse framåt med oförminskad fart, och därigenom bevisar den tomheten af det påståendet, att den skulle vara utan nytta.»

Ja, världsmissionen är i denna tid ett det mest kraftiga och handgripliga vittnesbörd om att den Herre, som vi tjäna, Jesus Kristus, sannerligen är den, som har all makt i himmel och på jord, och som därför äfven skall infria alla sina löften. Hvad Herren Jesus sade till sin församling: »Evangelium om riket skall varda predikadt i hela världen till ett vittnesbörd för alla folk», är det vi nu se inför våra ögon i denna tid gå i den härligaste fullbordan, låt vara att det hos dem, som taga del i verket, visar sig mycken synd och brist. Och visst vore det underligt, om det icke skulle synas synd och brist hos Herrens vittnen, när verket är så öfverväldigande och härligt, stort och omfattande.

Hvad är det då för en fråga, som ur denna text tränger in på en hvar bland oss, på dig och mig, om icke denna: »Äro *vi* med i det såningsarbete, som nu pågår i världen?» Är *du* med i detta såningsarbete på något missionsfält, t. ex. på den svenska missionens i Kina arbetsfält? Är du *icke* en Jesu Kristi lärjunge, står du icke i en lefvande förbindelse med honom, har du icke erfarit något af hans kärlek, så att du kan säga: »Kristi kärlek tvingar mig?» Ja, då kan du väl på ett utvärtes sätt taga del i missionens arbete men aldrig med någon verklig välsignelse för dig själf och icke heller tillskynda missionens arbete någon verklig välsignelse. Är du däremot en Jesu Kristi lärjunge, har du såsom en arm syndare och synderska tagit din tillflykt till den Herre, som försonat din synd, och som äfven för din räkning framburit

lif och oförgängligt väsende i ljuset, tänk dig då, hvilken öfverväldigande nåd det är, att Herren vill hafva *dig* med i sitt vittnesarbete, att han vill hafva *dig* såsom sin förtrogne och medarbetare i detta stora verk! Tänk vidare på, huru illa du hittills motsvarat din Herres nådeskallelse, och det skall icke dröja länge, innan du måste sjunka ned på dina hjärtans knän inför din Herre. Dina missionssynder stiga upp mot himmelen och trycka dig ned till jorden, och du kan väl hafva anledning att fråga: »När jag visat sådan otrohet, har han då icke all anledning att taga sin nåd ifrån mig och att icke vidare visa mig något förtroende och någon barmhärtighet?» Men så handlar icke Herren. Nej, han visade förtroende gent emot sina första lärjungar trots deras förskräckliga otro. Och samma förtroende visar han äfven i denna tid sina skröpliga, fattiga, arma, syndiga, trolösa lärjungar. Ja, det är i sanning det mest underbara af allt underbart, att Herren kan hafva ett sådant förtroende till sina fattiga, trolösa lärjungar. Men han vill dock icke, när han visar oss förtroende, att vi alltfort skola vara honom trolösa. Han vill göra oss trogna, och därför gäller i dag detta stora, saliga löfte äfven oss: »I skolen varda beklädda med kraft af höjden, när den Helige Ande kommer öfver eder».

Och i dag, på Kristi himmelsfärdsdag, huru skola vi väl enklare och åskådligare kunna ställa lefvande för oss den väg, på hvilken vi kunna undfå kraft ofvanefter, kraft från den till himmelen farne Herren, annat än genom att påminna oss, hurusom de första lärjungarna, när Herren for ifrån dem, stodo där, spejande upp till den himlafarne Mästaren, Herren och Frälsaren? Det är den ställning, hvilken Herrens lärjungar alltid skola intaga, och i och genom hvilken de alltid skola få erfara, hurusom Andens kraft strömmar ned till dem och tränger in i dem: »*Under Herrens välsignande händer, blickande upp med spejande, längtande tro till honom*». Vill du därför blifva beseglad med ande och kraft ofvanefter, så har jag intet bättre råd att gifva dig än detta: Blif stilla under din korsfäste, uppståndne, till himmelen farne Frälsares genomstungna händer, och du skall få erfara, hurusom det regnar ned andekraft öfver dig, hurusom ditt hjärtas åker, som kanske legat i träde, som burit tistel och törne, luckras upp genom detta himmelska regn, och himmelska örter af kärlek, ödmjukhet, hängifvenhet och nitälskan för Herren, hans ära och rike, begynna växa fram.

Gäller detta för den enskilde, så gäller det icke mindre för hela församlingen, icke mindre för de grupper af denna församling, som hafva fått sig olika verksamhetsområden gifna af församlingens Herre. Ty han handlar på det sättet, att när han ser ut öfver det stora såningsfältet, utskiftar han en åker åt en grupp af sina vänner, en annan åker åt en annan grupp. Och då har hvar och en att vara *trogen* mot det, som Herren har anförtrott honom.

Så vill jag då till sist, just med hänsyn till den mission, hvars årsmöte vi här fira, säga till alla denna missions arbetare här hemma: »Blifven alltid stilla under Herrens välsignande händer!» Så vill jag ropa genom de hemmavarande missionärerna till Herrens vittnen därute: »Blifve hvar och en af eder på sin plats och sitt verksamhetsområde! Blifven alltid stilla under Herrens välsignande händer! Och eder frukt skall förökas, ja, mångdubblas och blifva allt härligare. Herren skall så få insamla en allt rikare förstlingsskörd just från detta arbetsfält.»

Ja, älskade vänner, I, som gripits af Herrens Jesu Kristi kärlek, I, som viljen höra honom till med ande, själ och kropp, blifven alla stilla under Herrens välsignande händer! Och I alla, som icke lefven under dessa välsignande händer, utan under andra händers inflytande, kommen, kommen hit inom denna krets, där välsignelse från ofvan strömmar ned sakta, stilla, kraftigt, öfverväldigande! Amen.

"De voro fulle af Österland."*

Es. 2: 6.

Solen föll i lodräta strålar ned på den förbrända, torra marken. I flera månader hade himmelen varit som en glödande metallskifva. Fåglarna sutto med halföppna näbbar här och där mellan bladverken. Öfverallt dogo såväl människor som djur af öfverhettning. Från sin dörr kom gamla gumman Kao ut och ställde sig, med handen öfver ögonen, spejande mot himmelen, om inga moln skulle visa sig. Hon hade gjort så länge förgäfves och upptäckte inga nu heller. »Gode Himmel», suckade hon för sig själf, »hvad skall det blifva af oss, om ej regn kommer!» Med tungt hjärta återvände hon till sitt rum, hvarest hennes sonhustru befann sig, sysselsatt med att brodera ett par små skor.

Bredvid den unga kvinnan låg ett några månaders gammalt barn och sof, en flicka. Barnet var älskligt och välskapadt, och kring dess lilla hals hängde ett silfverlås med inskriptionen »långt lif och lycka», som skulle vara ett slags amulett och skydda det för onda andars inflytande. Trots detta hvilade dock ett drag af vemod öfver den unga moderns ansikte. Hon och alla hennes släktingar hade hoppats, att en son skulle födas, men i stället blef det en flicka, och ingen, ingen kom och lyckönskade henne. Alla beklagade henne i det stället, och hennes man, churu annars förståndig, såg saken han som alla andra.

Men hoppet tillhviskade henne dock mod! De skor, på hvilka hon nu nedlade så mycket arbete, skulle hon frambära i templet i byn bredvid till »niang-niang», den goda gudomligheten, och så skulle väl äfven hon en dag få glädja sig åt »en dyrbar klump», som gossarne ofta kallas för. Men nu var det inte tid drömma länge! »Fenr'h», mannen väntades snart hem från »drakgudens

* Nedanstående lilla skildring är till alla delar sann, men årtalen hafva något ändrats för att åt det hela gifva en lättfattlig bild. Så t. ex. var Kaos flicka född efter det familjen blifvit troende. Meningen med uppsatsen är att framvisa några af de omvända kinesernas seder och bruk och således belysa texten: »De voro fulle af Österland».

tempel», där han tillsammans med det öfriga byfolket bedt om regn. Maten måste vara i ordning och därför fort ned från »kangen» (sängplatsen) och ut i köket för att knåda mjöl. Snart höres bäljens entoniga ljud, vattnet kokar i grytan, och just som kvinnorna undra, om de kunna lägga ned degstrimlorna i det sjudande vattnet, höres musik från utkanten af byn. Processionen, som varit och bedt om regn, är i annalkande. Fort skynda sig de tvänne kvinnorna till porten för att taga skådespelet i betraktande. Den gamla hustrun, hvars fötter varit bundna i 50 år, stultar stadigt nog, men den unga, 19-åriga, ömmar ännu och måste stödja sig mot väggen, hon går förbi.

Nu har processionen hunnit deras dörr. Den utgöres af en väldig mängd gossar, unge män, medelålders och gubbar. Byns lärare, med den förgylda knappen i hatten, gå ock med i ledet. I spetsen bäres olika slag af fanor, många med draken afbildad på dem, och musikanterna blåsa i sina klarinetter och lurar samt slå på kopparskifvor och trummor, som åstadkomma ett döfvande larm. Här och där i ledet äro instuckna några män med flintlåsgevär, som då och då affyra en salfva mot himlen i hopp att kunna skjuta ned regnet! I en bärstol bäres af åtta karlar en lackerad trätafla, som i förgylda bokstäfver bär namnet på drakguden; före och efter densamme gå personerna, hvar och en med en rökelsesticka i handen. De allra flesta bära gröna vidjekransar på sina hufvuden. Då och då stannar processionen och småpojkarne göra helt hastigt en half kullerbytta, med andra ord de falla på knä, dunka hufvudet i jorden och sen upp igen för att marschera. Se så dammiga de alla äro! Se hvilket allvar i deras ansikten! Man märker tydligt, att det ej är något förlustelsespel, utan att de taga saken på allvar, och att de handla efter det ljus, de hafva.

Trött och hungrig träder Fenr'h in till de sina, och snart sitta de alla nedhukade kring sina matskålar. Det är ett sörplande och smackande, och pinnarna handteras ledigt, ömsom med höger, ömsom med vänster hand. Dagens »brännande fråga», den långvariga torkan, är naturligtvis samtalsämnet och Fenr'h menar på att tempelgudarne, när allt kommer omkring, kanske icke ha någon makt. Hvarför fingo vi intet regn i Kuang-Hsüs (kejsarens namn) tredje regeringsår, churu vi ständigt bådo till Lung-Uang (drakguden)? Modern ser förskräckt på honom och undrar, om han är fullt redig, till slut svarar hon: »barn, du är dum! Om inte gudarne beskyddade oss, hvem skulle då beskydda oss! Att vi ej fingo regn då, berodde på att drakguden satt inne i sitt tempel och ej visste af att det rådde torka!!» Med detta kloka skäl afspisade hon sin son och lät sig själf nöja. Men Fenr'h hade sina funderingar. Han ville visst tillbedja gudarne, hade han ej senast i förrgår gått in i ett till hälften nedrasadt tempel, där en af regn och blåst illa tilltygad gudomlighet befann sig, och offrat mat, tändt rökelse och bugat sig, endast på den grund, att han tyckte det var synd om honom, som stod där så öfvergifven! Dock hade han inne i staden påträffat en man, som sagt honom, att afgudarne voro falska, och att den ende sanne Guden ej bor i tempel, gjorda med händer, och ej kan betjänas af människorna. Han hade ock hört om »en viss Jesus» och att kejsar Ka'ng-Hsis lexikon t. o. m. hade förklaring på detta namn och uttydde det till »Världens Frälsare», men ännu var han i mörker och måste naturligtvis följa alla andras seder och bruk.

Detta var ock orsaken, hvarför han med mor och hustru af hjärtat fröjdades åt den teaterföreställning, som några dagar senare gafs till »drakgudens» ära. Regn hade fallit i rika skurar, och all fruktan för ett nytt nödår var försvunnen. Samma personer, som för några dagar sedan i sorg vandrat omkring med vidjekransar på sina hufvuden, buro nu högtidsdräkter, logo, åto, drucko och fröjdade sig åt aktörerna, som på en hög ställning utförde sina prestationer.

Så förgick hösten under arbete, då och då afbrutet af besök hos släktingar. Nyåret närmade sig med raska steg, och snart fick man se än den ene, än den andre återvända med »köksguden», »dörrguden», »jordguden», rödt papper till nyårsdeviser att uppklistras på dörrpostarna, rökelse, raketer m. m. Äfven Fenr'h, som, sedan fadern dött för flera år tillbaka, förestod hemmet, gjorde sina uppköp, och den 23:e i 12:e månaden framdukades för den öfver spiseln uppklistrade köksguden sockerbakelser och foder för hans häst. På aftonen förkunnade de många raketer och svärmare, som afskötos och afbrändes, att han for till himmelen under alla familjernas välönskningar om en lycklig resa. Sötsakerna, han fått, skulle nog beveka honom att endast omtala godt om hvar och en för »ädelstenskejsaren», inför hvilken han skall aflägga rapport. Sedan åtnjöts några dagars »frist», då hvar och en kunde göra, som han behagade, men på årets sista dag förkunna ånyo fyrverkeripjesernas afbrännande, att han återkommit och nu tagit sin boning i den nyuppklistrade gubben på väggen.

* * *

»En etioper kan ej förvandla sin hud, ej heller en pard sina fläckar», säger Herren genom profeten, men »för Gud är ingenting omöjligt».

Några år hafva förrunnit och den bild,* som framställer sig för våra läsare, vittnar om, hurusom »det gamla är förgånget och allting blifvit nytt». Familjen Kao har blifvit återlöst från det »fåfängliga, fäderneärfda lefvernet», och deras fröjdeämnen äro nu andra än förut.

Köksguden är för längesedan förvandlad till aska, jordguden har missionären inne i staden fått, och hans nisch är tillstoppad. Teaterbesök och kortspel äro bannlysta, och i stället prisas Herren Jesus. Den lilla flickan bortrycktes af kopporna, men en gosse fyller hennes plats. Kvinnorna ömma ej mera på sina fötter, utan desamma hafva återfått den naturliga formen. Fenr'h, som hyste medömkan med den öfvergifna guden i templet, vittnar nu själf om att »*honom* är barmhärtighet vederfaren». Och till hans svärmors familj har äfven det glada budskapet spridt sig, hvarför vår tafla visar oss bilden af sex lyckliga personer, nämligen gumman Kao i midten och till vänster om henne Fenr'hs hustru med sin lille son i knäet. Till höger om gumman Kao sitter gumman Uang, Fenr'hs svärmor och »mamma» för skolflickorna i T'ong-cheo. Till höger om henne återigen hennes andra dotter, ogift, Ts'ai-tsï, skolflicka. Bakom dem alla står Kao själf, evangelist, underhållen af Östergötlands Ansgariiförening.

* Se tidningens första sida.

Alla dessa våra kära vänner tränga våra förböner, nu då det sanna ljuset upplyst dem och de — i god mening sagdt — äro »*fulla af Österland*».

August Berg.

"För evangelii skull."

1 Kor. 9: 23.

Genom dystra ökenslätter
Drog det fram vårt tåg,
Idel sand och tjocka dammoln
Var det ögat såg.
Trång var bärstol'n, där vi sutto,
Trög var åsnans gång,
Entonig och oharmonisk
Åsnedrifvarn's sång.

Under dagens långa timmar
Solens heta brand
Gör alltmera torrt och fattigt
Kinas arma land.
Jorden törstar, folket hungrar,
Regnet kommer ej,
Uppå markens böner svarar
Molnfri himmel nej.

Efter korta middagsrasten
Vi på nytt igen
Bryta upp och färdas framåt, —
Solen skiner än;
Snart den går dock ned i väster,
Och till land och hem
Sända vi med solen hälsning:
»Lys och fröjda dem!»

Under klara stjärnehimmeln,
Genom gator grå,
Färdas vi till stadens värdshus
För att hvila få;
Tacka Gud för all hans godhet,
Hämta kraft på nytt. —
Morgonen därpå vi väckas,
Innan dagen grytt.

Dag för dag vi framåt hasta
Ifrån rum till rum
För att in i Kina föra
Evangelium.
Skatten kommer uti lerkärl,
Tomma, svaga, små;
Bed att genom dem i mörkret
Ljuset lysa må.

Ej de törsta uti öknar,
Där han leder dem,
De ha' ständig ro och hvila,
Gud är deras hem.
Frid i strömmar, sällhetsvågor
Herren Gud beskär,
Som för ögonen de skåda
Den osynlig är.

Jane af Sandeberg.

Resebref.

Af J. af Sandeberg.

T'ong-cheo-fu den 16 juni 1900.

Älskade missionsvänner!

»*Han ledde dem på en rätt väg.*» Ps. 107: 7.

I sin stora nåd har Herren fört mig till målet för min resa, i hälsa, frid och glädje. Om jag skulle nedskrifva alla de tankar, intryck och erfarenheter, som jag haft under dessa veckor, då skulle tidningen ej rymma dem; jag kan ej heller reda upp dem alla men skall försöka berätta något från vår långa resa, som särskildt fäst sig i sinne och minne.

Efter 8 dagars vistelse i P'au-ting-fu fingo vi ändtligen bärstolar och åsnor. Ännu kunde vi dock resa ett par timmar på järnväg, och som detta motsvarade en hel dagsresa i våra bärstolar, beslöto vi att begagna oss däraf. Emellertid gick det ej så lätt det heller. På det att du, som läser detta, skall få en inblick i förhållandena och tålamodsskolan i Kina, så skall du få följa med oss den dagen. Tåget skulle gå kl. 9, och som missionsstationen låg en timmes väg från järnvägen, måste vi redan så lång tid förut begifva oss af. Den långa färden på de obanade vägarna i de små skakande kärrorna var för den, som ännu var obekant med Kinas fortskaffningsmedel, pröfvande nog, och utsikten att ett par timmar få åka på tåg igen syntes riktigt lockande. Då vi i god tid anlände till stationen, hade emellertid tåget gått, ej, som man skulle trott, försenadt utan för tidigt. Tjänstemännen gjorde alla möjliga ursäkter, men *tåget hade gått* och oss återstod intet annat än åter stiga upp i våra kärror och fara tillbaka för att återvända till stationen på middagen, då ett godståg skulle afgå. Våra snälla vänner mottogo oss med samma vänlighet, som vi hela tiden rönt, och efter intagen frukost gingo vi för att hvila en stund, men ej länge, ty snart skulle vi åter bryta upp. Jag kände mig så alltigenom trött den dagen, men på knä inför Es. 40: 29—31 trodde och tog jag Guds löfte om den »nya kraften». Hans ord sviker icke, o, så klippfast det är!

För tredje gången foro vi nu samma väg, denna gång var solen uppe med sin glöd. Då vi nu kommo fram, hörde vi, att inga personvagnar följde med tåget, och att alla vagnarna voro lastade med huggen sten! Efter mycken underhandling med både europeiska och kinesiska tjänstemän, fingo vi af gunst och nåd en *tom* godsvagn, och sittande på våra schalar och små koffertar tillbringade vi här c:a 3 timmar i sol och det förfärligaste damm. Tro dock ej, att vi voro nedslagna, nej, tvärtom så glada och tacksamma att ändtligen vara på väg. Framkomna till den plats, där tåget stannade, fortsatte vi till fots. Ej långt därifrån låg värdshuset, där våra bärstolar, åsnedrifvare och kinesiske tjänare

väntade oss. Hvad det var skönt att komma ur solhettan in i värdshuset, få duka upp vår måltid och hvila ut. Sedan kröp jag in i min bärstol, där jag sedan vistades i 12 långa dagar, och vi foro ännu några timmar, tills mörkret bröt in.

De följande dagarne voro sig alla så lika. Vi väcktes vanligen kl. 4 och, ehuru de trötta lemmarne bådo om ro, måste vi dock upp för att komma på väg, innan värmen blef för svår. Innan vi ätit frukost, packat in och ordnat våra saker, blef kl. vanligtvis 6, vi foro då till omkring kl. 12, då vi under några timmar togo in på ett värdshus, åto middag och hvilade. Vid 3-tiden fortsatte vi åter och stannade efter 6 à 7 timmars färd åter på värdshus. De kinesiska värdshusen äro så omtalade för sin otrefnad, att jag blef angenämt öfverraskad att finna dem både rymliga och i de flesta fall renliga; säkert är, att jag sällan sofvit så godt som där eller tackat Herren så innerligt för hvila och »skugga undan hetta». Endast ett par gånger voro de mindre goda, och en gång råkade vi riktigt illa ut, men det var undantag och icke regel. De trakter, vi genomforo, voro enformiga och ointressanta; grått i grått tycktes det mig hela vägen, men den snart två-åriga torkan har gjort landet fattigt och eländigt. Dammet yrde omkring oss hela vägen, vi kunde knappt se den bärstol eller kärra, som körde framför oss. Ett par dagar gick vägen utmed de förfärligaste bråddjup, åsnorna gingo ibland så nära kanten däraf, att bärstolen syntes hänga öfver djupen. En dag hade vi hvilat något för länge på middagen och måste för att tillryggalägga vår bestämda väglängd vara ute sent. Åsnedrifvarne voro angelägna komma fram, och som mina åsnor voro de starkaste, hunno vi ett par li före de andra. Dagen hade varit lång och tröttsam, jag låg halfslumrande, ty såg man ut, syntes endast de dystra, hotande bråddjupen. Då vaknar jag upp vid att bärstolen stjälper omkull, och som jag kände, hur den långsamt drogs nedåt, och hade bråddjupen i lifligt minne, stod jag för ett ögonblick ansikte mot ansikte med döden. Jag har ofta förr undrat, hur man då skulle känna sig till mods och måste säga, att jag kände mig litet besviken vid att ej *känna* just något alls, hvarken fruktan att dö eller glädje att snart vara hemma, endast en känsla af beroende af Gud, kanske mest lik den drottning Ester hade, då hon sade: »Går jag förlorad, så går jag förlorad». Men detta allt gick ögonblickligt, ehuru det är underbart, huru mycket man kan hinna med att tänka på ett ögonblick. Bärstolen låg stilla, ena dörren var öppen uppåt och här kröp jag upp och befann mig i den mest stämningsfulla situation, jag förut varit med om. Om jag kunde måla det för eder, den höga bergväggen på ena sidan (det var åt denna sida bärstolen fallit), det stora hemska djupet ett par alnar därifrån, den kullstjälpta bärstolen med de stackars åsnorna, som voro för trötta att resa sig upp och lågo som döda, tre kineser, min åsnedrifvare, vår tjänare och en till, som ifrigt skreko och ropade på det för mig obegripliga målet, och så mörkret, sandslätten framför och sandstormen omkring. Yrvaken som jag var, förstod jag ej heller, hvarför jag var ensam, frågade på min stapplande tunga men förstod ej svaret. Under det kineserna löste åsnorna och reste bärstolen, stod jag där i den djupa sanden, tänka kunde jag ej, men *kände* desto djupare och starkare, att Gud, min Gud, var nära, han, som bor i höjden och i helgedomen, »han omslöt mig på alla sidor och höll öfver mig sin hand». Ofrivilligt sträckte jag armarna uppåt, men blef snart återkallad till verkligheten, ty åsnorna voro på benen igen, och karlarna ville fortsätta. Jag märkte nu, att jag inga skor hade, de små kinesiska hade jag förlorat i sanden men lyckades finna mina europeiska i bärstolen och beredde mig att till fots följa med in till staden, som ej var långt borta. Men det blef för svårt att gå, och jag kröp på männens inrådan upp i min rätt illa åtgångna bärstol. Snart voro vi inne i staden, här blef en ny svårighet, min stol törnade i mörkret på en vagn, ingen ville gifva vika och det blef ett förfärligt larm och gräl. Jag vet icke, hur det slutade, men inom kort körde vi in på värdshusets gård och samtidigt kommo mina reskamrater, som nu hunnit upp mig, äfven de trötta efter en lång resdag och glada att vara framme.

»Gud vare tack, som i frid fört oss fram», ljöd herr Tjäders stämma på gården, och i mitt hjärta genljöd det gång på gång: »*Gud vare tack!*»

(Forts.)

Stormöten och dop.

Uin-ch'eng

den 18 maj 1900.

Käre broder! Frid genom vår Fridsfurste!

Just hemkommen från ett besök i Küuh, där jag stämt möte med W. Cooper, har jag nu några stunder lediga att skrifva på och vill då i korthet meddela dig litet af den sista tidens erfarenheter. Som du vet från ett föregående bref, syntes det för ett par månader sedan, som jag skulle mista Chang. Han var erbjuden en plats som läkare i förening med ett fattigapotek här i staden, med nära tre gånger så stor lön, som vi gifva honom. Som han ej är i goda omständigheter och hans hustru måste slita och arbeta nästan öfver sina krafter för att få det att gå ihop i huset, tyckte han detta vara ett godt tillfälle att förbättra sin ekonomiska ställning. Hans ställning skulle vidare öppna allt vidare dörrar för andlig verksamhet, han kunde verka i evangelium utan att vara anställd i missionens tjänst, och det skulle ju gifva hans vittnesbörd större kraft, då han ej predikade för lön. I denna riktning gingo hans tankar. Så snart hans hustru fick reda på förhållandet, kom hon till staden och hade ett långt samtal först med mig och sedan med honom. Hennes åsikt om saken var ganska märklig. »Jag har sträfvat och arbetat alla dessa år», sade hon, »för att min man skulle få vara fri till Herrens tjänst, och för att mina barn skulle få en utbildning, som kunde bli dem till gagn för Guds rike. Det är sant, att jag skulle få det lättare genom att vår ekonomiska ställning förbättrades, men nu är frågan, skulle vi genom detta skörda andlig vinst? Jag känner min svaghet, och det är mycket troligt, att jag snart skulle känna mig frestad att utbyta mina hemväfda kläder mot bättre af utländskt tyg. Nästa steg vore, att bomullstyg blefve för simpelt och endast siden dugde. Skulle ej då mina barn komma att tänka: Far förtjänar mycket pengar. Vi ha råd att lefva som her-

skapsbarn. Hvad nytta hade vi af allt detta? Nej, jag vill arbeta som hittills nöjd med min lott och skall aldrig slå in på en väg så farlig för vårt andliga lif. Jag satt förvånad inför denna kvinna så full af tro, beslutsamhet och andlig insikt. Hennes man lät sig öfvertygas, och nu erkänner han, att hon räddat honom från att taga ett ödesdigert steg. Sådana drag som dessa låta oss ana, hvad den kinesiska kvinnan skall blifva, när evangelium fått lösa henne.

Våra stormöten denna vår hafva också lämnat efter sig goda minnen. I Me-ti uppgingo de besökandes antal till 50, alla bekännande sig till Herren. De kristna (döpta medlemmarne) voro glada och frimodiga. En svag broder, som förra mötet måste uteslutas, kunde åter upptagas i församlingen. En af de första döpte, Fang, hade med sig flera af sina närmaste släktingar, hvilka han vunnit för tron. Alla hans bröder samlas nu och bedja gemensamt, när nöd är på färde. Två gånger, sade han, hade de kommit öfverens om att fasta och bedja om regn, och bägge gångerna hade Herren svarat. Denna enhet är en frukt af tron, ty förr voro de så osams, att de aldrig talade till hvarandra. Vittnesbördsmötet var varmt och lifligt. Åtta dopkandidater examinerades och skola, så snart tillfälle gifves, meddelas dopet.

Stormötet i I-shi var talrikt besökt. De kristna äro spridda öfver mycket vidsträckt område (de höra till ej mindre än 5 regeringsområden). De aflägsnast boende hafva 40 km. till I-shi. De hade dock infunnit sig ganska mangrant. Ett, som mig synes, mycket viktigt beslut fattades vid detta möte, näml. att söndagliga gudstjänster skulle hållas på flera ställen i distriktet, och församlingen delas i flera lokalförsamlingar. De troende åtogo sig ansvaret för gudstjänstens hållande på de olika platserna. En söndag i hvarje månad skulle de få besök från missionsstationerna. Genom denna anordning komma många flera under evangelii inflytande, i synnerhet af kvinnorna och barnen. Så småningom kunna församlingarna blifva självfunderhållande och sköta sina egna angelägenheter. Vi bedja därför mycket för dem, att de måtte utvecklas i den rätta riktningen. I I-shi-distriktet finnas 6 och i Hai-cheo-distriktet lika många sådana platser. I I-shi förekom en mycket öfverraskande och glädjande händelse. En man vid namn Fann, som för några år sedan bekände sig tro på Jesus, men sedan ej synts till, uppträdde på vittnesbördsmötet. »Jag är ej värd att vara här», började han, »men Guds ord säger, att äfven hundarna få äta af smulorna från Herrens bord. Jag har suttit och åhört edra vittnesbörd och ser, huru glada I ären. I mitt hjärta åter härskar mörker och sorg. Förr brukade jag också stå upp och vittna, men det var allt falskt, jag vet nu, att det ej kom från hjärtat. Nu känner jag åter, att jag är en stor syndare och i djupt mörker. Jag fruktar för Guds domstol. Vill ni bedja för mig?» Det var djupt gripande ord, han uttalade. Måtte Guds Ande denna gång få rum i hans hjärta! Bed för honom! Såväl i I-shi som i synnerhet i Hai-cheo, där jag var ensam, fingo de infödda predikandet på sin lott. Herren hade gifvit dem många dyrbara lärdomar att bära fram. Det var uppmuntrande att se, huru ändå Guds Ande lärt och fostrat dem, ensamma, som de äro, bland en hednisk omgifning och med så få tillfällen att lära af andra. Låtom oss fatta mod! Detta är Guds Andes verk, och han utför det trots alla svårigheter och all otillräcklighet från vår sida. Den sista tiden har jag känt det mycket svårt, att vi kunna göra så litet för de troende, spridda, som de äro, öfver så vidsträckta områden. Vid dessa möten åter, när jag såg, att de gått så mycket framåt, började jag åter fatta mod.

I yttre afseende synes det mycket hotande. Hungersnöden grinar oss redan i ansiktet. Hvetet står förtorkadt på åkrarna. Vårsäden har såtts men ej kommit upp. Gatorna genljuda dagarna i ända af folkets klagorop och bön till gudarne om regn. Lifsmedlen stiga oerhördt. En långt mera förfärande hungersnöd hotar nu än någonsin förut. Vägarna äro fulla af röfvare. Elända hungrande fylla gatorna. Himmelen är som koppar, och jorden är förtorkad. Vi torde få ett förfärligt år, om ej regn faller inom de närmaste veckorna. Jag undrar, om hjälp kan fås från Sverige. Förmodar dock, att Indien ligger närmare för de offervilliga än Kina. Vi bedja dig att bedja mycket för detta folk. De troende, som mestadels äro fattiga, komma att lida mycket, ty de ha i allmänhet inga vänner eller hjälpare bland hedningarna och kunna ej få hjälp af tempelkassorna. Våra egna privata inkomster äro så små, att de väl knappt räcka i den dyra tiden. Vi bli därför ur stånd att hjälpa, där vi ville och måste. Säd finnes ej så stora förråder af och ockrare drifva upp priserna fabulöst. Opiiodlingen bär mycket skulden för denna brist på lifsmedel. Broderl. *E. Folke.*

Hai-cheo i maj 1900.

Jesu frid!

Älskade vänner i Herren!

Lördagen och söndagen den 5:te och 6:e maj hade vi i Hai-cheo vårt sedvanliga stormöte för kineserna. Vid detta möte voro flera närvarande än vid något af de föregående. Herren har så välsignat arbetet i vårt distrikt, att vid detta tillfälle de infödda själfva ledde gudstjänsterna — de officiella förhandlingarna sköttes af broder E. Folke. Vi hade hoppats att få döpa några, men Herren gjorde utöfver vår förväntan, i det att icke mindre än 17 personer, 15 män och 2 kvinnor, blefvo genom dopet upp-

De nydöpta i Hai-cheo.

tagna i församlingen. Att här meddela dessas historia eller på hvad sätt de kommit till tron på Herren skulle kanske blifva för tröttande, men vi kunna icke uraktlåta

att särskildt nämna något om kvinnorna och de tvenne ynglingarne.

King-ta-niang (ta-niang kallar man i allmänhet äldre kvinnor, med hvilka man är mera bekant) är 72 år gammal. Hennes son döptes hösten 98. 1899 på våren kom hennes sondotter Ing-hsii till oss för att gå i skolan och hon, farmodern, kom äfven då för att stanna, dels såsom sällskap för Ing-hsii och dels för att själf få undervisning och lära sig att läsa. Under denna tid, särskildt förra hösten, försiggick en märkbar förändring hos henne, hon öfvergick från mörker till ljus. Hon hade förr i likhet med många andra icke vetat af synd utan trodde sig vara god och rättfärdig — men då hon blef förd i ljuset, vardt hennes onda hjärta uppenbaradt såväl som frälsning och förlåtelse genom Jesus.

Li-ta-sao (ta-sao en benämning på gifta kvinnor i allmänhet) är hustru till en af de 12, som döptes förra hösten. Då vi första gången besökte dessa makars hem, hade de just varit i gräl med hvarandra, och kvinnans tårfyllda ögon vittnade om sorg och lidande. Sedan dess har Herren fått göra stora ting med dem båda. Herren har icke allenast kommit som en fridsgäst uti deras hem utan äfven som en fridsfurste, som har tagit sin boning i deras hjärtan. Nu hafva de frid inom och utom.

Tong-Ien-iong, 21 år gammal, har sitt hem på andra sidan om bergen söder om Hai-cheo. Han hörde först evangelium för 3 à 4 år sedan i opiumasyl ej långt från sitt hem, och anammade han det till frälsning. Han rönte först motstånd af många, bland andra af sin lärare, han gick ännu i skolan. En dag, då läraren hånade honom för Jesu namns skull, frågade han denne, huru det kom sig, att han, som var hans lärare, icke hade förklarat för honom hvem Shang-ti, den högste guden, var, som förekommer äfven i de kinesiska böckerna, och som han nu trodde på. Läraren blygdes och lämnade honom. Sedan har denna yngling gått från kraft till kraft, och på samma gång han själf blifvit välsignad, har han fått vara till välsignelse för andra. Hela hans familj har vändt sig från de stumma afgudarne till den lefvande Guden. En dag hade byns innevånare samlats för att af dem utkräfva skatten till afgudatemplen, de larmade som vanligt och slogo på metallklockor. Under tiden låg den förföljda familjen på sina knän och bad till den lefvande Guden om hjälp. Då de stego upp från bönen, var folket skingradt, och det blef ingenting af hela saken.

Ch'ai-Hsi-loh är 20 år. Han kom 1897 på sommaren upp till Hai-cheo från söder om bergen, där han vaktade får. En dag, då en varg tog ett får, blef han rädd för straff af sin husbonde och rymde. Tjäders hade förbarmande med honom och läto honom stanna hos sig. Då syskonen Tjäders reste hem, antogo vi honom i vår tjänst. Under dessa år har Herren verkat på hans hjärta till frälsning. I fjol bekände han, att han uppgifvit orätt namn, och bad oss och Herren om förlåtelse för sin osanning. För icke länge sedan omtalade han, att han förr varit vegetarian och sökt att på den vägen finna ro för sitt hjärta. Herren har nu uppenbarat sig för honom som hans enda medel till frälsning, hvarföre han är lycklig och glad. Han är mycket begåfvad, har stor håg för läsning och har lärt sig ovanligt fort och mycket. Han besöker sina släktingar. Bedjen för de nydöpta, särskildt för den senare, ty då han är ung och begåfvad, äro farorna för honom stora.

Som distriktet är stort och arbetskrafterna få, bestämdes, att söndagsgudstjänster skulle hållas på 6 olika platser och ledas i tur och ordning af de infödda. Kollekten uppgick som vanligt till ganska mycket.

Han — Herren — vinner seger med sin högra hand och med sin heliga arm. Ps. 98:1.

Innerliga fridshälsningar från edra i Jesus förenade

Frida Prytz och Agnes Forssberg.

I-shi

den 9 maj 1900.

»*Den som förtröstar på mig, han skall ärfva landet och besitta min helgedoms berg*» Es. 57: 13.

Älskade missionsvänner!

Jesu Kristi frid!

Den 28 och 29 april voro de utsatta dagarna för det kinesiska vårmötet i I-shi. Ryktet berättade på förhand, att en stor skara ämnade komma. Tillrustningarna måste därför påskyndas, för att allt skulle vara klart i rätt tid och inga svårigheter uppstå, som ibland händer. Det skall kanske intressera eder att få veta, hvad som kräfves till ett missionsmöte i Kina. Här är det regel, att både mötesbesökarne och de ridddjur och dragare, de föra med sig, skola logeras och bespisas »i församlingen», d. v. s. på stationen, såvida det finns någon möjlighet. Pastorn blir i alla händelser den, som får träffa anstalter för att alla få, hvad de behöfva äfven af det lekamliga. — Vi hade varit nog lyckliga att strax förut få hyra lokal åt flickskolan, som saknat sådan, och en ny lägenhet åt gosskolan, som skall flyttas. Här bedrefvos nu reparationerna med all fart. Vi ämnade placera dem, som ej fingo rum på kangarna, på halm, utströdt på golfven. I köket arbetades dag och natt med att baka bröd. 180 kilo mjöl var uppbakadt dagen före mötets början, men det visade sig sedan ej vara tillräckligt, så att ytterligare 75 kilo bröd måste köpas hos bagarn. Att anskaffa grönsaker, kökskärl och matskålar, täcken, bord, bänkar, lampor samt foder och kli åt kreaturen tog några krafter i anspråk, under det andra slogo upp det stora tältet, som vi skickat efter från Hai-cheo.

På e. m. började den ena vagnen efter den andra att köra in på nya gosskolans gård, där just stallet blifvit färdigt, och så fingo vi välkomna våra vänner. Den sista vagnen anlände först långt efter mörkrets inbrott. Då de alla fått mat och blifvit inlogerade på sina platser, voro både min hustru och jag så uttröttade, att vi bäfvade för mötet, som ju ännu icke hade börjat! Herren gaf oss dock för hvar dag nåd i rikt mått. På lördagsmorgonen kunde vi med gladt mod vid bönemötet se upp till bergen, hvarifrån hjälpen kommer.

Program:

Lördagen.

Kl.	7,30	Bönemöte, ledt af evangelisten Mao.
»	10	Predikan af undertecknad.
»	11	Kollektupptagning af undertecknad.
»	3,30	Församlingsmöte, bibelförhör och sångmöte med forskare i läran, ledt af bokförsäljarne.
»	7	Predikan, ledt af evang:a Ü och Joh.

Söndagen.

Kl. 7,30 Bönemöte, ledt af förs.-medlem Ko Ven Mao.
» 9,30 Dopförhör och dop.
» 11 Predikan af evang. Chang Chi Heng.
» 12,30 Nattvard » E. Folke.
» 4 Predikan » »
» 7 Vittnesbördsmöte, ledt af undertecknad.

Måndagen.

Kl. 7,30 Afskedspredikan af evangelisten Chiao.

Vid första dagens bönemöte utgöts en stilla, fridens ande öfver oss och gaf mötet dess färg. Herren var med oss och gaf sin välsignelse åt det talade ordet. I hela församlingen förnams en sådan tukt (den yttrade sig mest vid vittnesbördsmötet), att allt försiggick med allvar och ordning. Jag hade påbjudit, att ingen tobaksrökning fick försiggå i lokalerna mellan mötena, och detta åtlyddes utom af någon främling, hörde jag sedan.

Chang dröjde i sin predikan mycket vid Pauli ord: »Jag står i skuld både hos greker och barbarer» och talade sant och godt om svårigheterna vid evangelii predikan både för den, som har sig predikoämbetet ombetrodt (särskildt utländingarna), och för dem, som höra och vilja tro. E. Folke talade om Guds ande i församlingen och framdrog många dyrbara lärdomar från Apostlagärningarna.

Vid dopet upptogos till församlingsgemenskap fyra män. Några andra män och kvinnor voro föreslagna till dopet, men somliga hade ej kunnat närvara. Ett par kvinnor från samma by ville uppskjuta sitt dop till nästa gång, ty, sade den ena: »Högmodet sitter ännu kvar i mitt hjärta. Om jag skulle bli häftig, sedan jag blifvit döpt, skulle jag ju draga vanära öfver Guds namn och församlingen». Hon är en märkvärdig självständig gumma. Vid föregående möte i Üin-ch'eng var hon också föreslagen till dop men ville ej. »Jag anfäktas så af tvifvel ibland, att jag då ej är viss på att det finns hvarken himmel eller helvete», sade hon då. Dessa tvifvel ha genom mycken bön helt tagits bort, men gumman kände nu behof af ännu en tids uppskof för att på samma sätt bearbeta sitt högmod. Den andra, som först på senare tid kommit till tro på Herren, ansåg sig därför ej berättigad att blifva döpt före sin granne och kunde ej förmås att ändra åsikt.

På församlingsmötet förekommo många viktiga frågor till behandling. Viktiga beslut fattades särskildt ang. organisation af småförsamlingar i landsorten, men det blefve för vidlyftigt att ingå i detalj därom.

Vi hade den stora sorgen att nödgas utesluta ur församlingen tre medlemmar, som fallit i synd. Vi tro dock, att denna disiplin skall vara församlingen till nytta.

Ehuru vi ännu ej hunnit fullt hämta oss från strapatserna vid mötet, äro vi dock glada att hafva fått vara med och se en så stor skara komma tillsamman att tillbedja den ende, lefvande Guden. Vi hade 140 matgäster under mötet. Som marknad pågick i staden, kommo många dessutom att höra. Det var en skön syn att se dem alla: männen i tältet, som fullständigt fylldes, och kvinnorna i kapellet. Om vårt kapell hade varit dubbelt så stort, hade det ändå varit otillräckligt.

»Till hösten behöfs det nog att spänna tält öfver hela gården», profeterade någon.

Att Guds verk går framåt med stora steg synse häraf; och hvilken glädje det är för oss, som så ofta fått så »på en förhoppning», kunnen-I nog fatta. Glädjens med oss och gifven Herren äran.

Eder medarbetare i Kina

Hugo Linder.

Axplock från fältet.

Maj 1900.

Stormötet i T'ong-cheo-fu var öfver. Närmare 100 personer voro församlade och Guds ord hade fritt lopp. Carl Blom hjälpte oss. Inga döptes denna gång.

Alla mötesdagarna voro således såningsdagar. Omedelbart efter mötets slut reste min hustru, jag själf, våra två små gossar och Carl Blom till Ho-nan för att där öfvervara tvenne stormöten. Att under sommarvärme på dåliga vägar färdas i Kina är just intet nöje, helst då naturen är ful och ödslig, som den var de första dagarne af vår resa i Ho-nan. Neddammad och uttröttad ankommer man sent om aftonen till värdshusen för att, sedan man fått i sig litet mat och hvilat några timmar, vara uppe före dager igen och fortsätta resan. Särskildt då man rider och ej kan lämna vagnen, som skrider fram som en oxvagn därhemma, blir frestelsen att somna och falla ur sadeln förfärligt stark! På femte dagen af vår resa ankommo vi till en by vid namn Lung-po, hvarest kristna finnas och stormöte hölls förra sommaren. Där voro vi väntade och rum iordningställda åt oss i deras grottor. Folket i denna del af Ho-nan bor allmänt i jordgrottor, som kunna utsträckas i längd efter behof, allt efter som jorden urgräfves. De äro svala om sommaren och varma om vintern, ehuru kanske något fuktiga. Det var två bröder, vi bodde hos, båda gifta. Deras hustrur äro ock troende, äfvensom deras gamla mor. Alla ha de nu naturliga fötter. Gamla modern har sin särskilda historia, som en del af våra vänner nog känner till. Liksom på Jesu tid många voro besatta af onda andar, så ock nu i Kina. I flera år var denna gamla gumma djäfvulsbesatt, och på hans tillsägelse ref hon en dag för några år sedan ut båda sina ögon! Hennes ena sonhustru har ock varit besatt men är nu frisk. Så insjuknade en dag den äldre sonen, och några troende från en annan by tillkallades för att bedja för honom. De voro alla ännu hedningar. Detta hade till följd, att så småningom hela familjen blef troende. »Ack, att jag hört om Jesus förr», brukar den gamla säga, »då hade jag haft mina ögon i behåll! Nu får jag tacka Herren, att han öppnat mitt hjärtas ögon».

Påföljande dag, som var lördag, ankommo vi till en by, som heter Lii-chio-pa, hvarest stormöte skulle hållas.

Där var Emma Andersson oss till mötes. Under vägen dit besökte vi vår skola, hvars lärare är en af församlingens diakoner. Ägaren till lokalen har ock en underbar historia att omtala, som härligt belyser Guds omsorg om de sina, och att han ej låter sig vara utan vittnesbörd. Underverkens tid är visst icke förbi. Jag tror det var för 2 à 3 år sedan, då han blef troende, som byfolket började förfölja honom genom att ej tillåta honom att taga vatten ur den gemensamma brunnen.

Han måste då gå ned för en brant backe och hämta vatten ur en ganska långt aflägsen bäck, men äfven detta förhindrade de honom. Då gräfde han en grop, i hvilken han uppsamlade snö, men under tiden tänkte han att på sin egen gård gräfva en brunn. Denna sin tanke satte han ock i verkställighet, ehuru folket begabbade honom, därför att han ej först bedit till »jordguden». Hur det var, fick han en och annan handräckning af dem ändå. En dag, då han var nere i brunnen och de ofvanför stående hämtade upp jord från densamma, brast repet och korgen med jord faller ner! Förskräckta rusa alla därifrån i den tanken, att han blifvit ihjälslagen. Han hade emellertid, just som korgen föll ner, gått litet åt sidan och blef ej alls skadad. Undrande hvarför de dröjde med att fira ned repet, kraflar han sig upp, till de öfrigas stora förvåning frisk och oskadad! Emellertid slapp han gräfva länge, förr än Gud gaf *rikligt* med *godt* vatten, *samtidigt med att vattnet i bybrunnen utsinade!!* Som den nygräfda brunnen låg lägre än den gamla, kunde ingen heller säga, att den drog vattnet från densamma. Alla sågo tydligt Guds hand.

Nu vände bladet sig och folket fick lof komma till den förut förföljde och bedja att få hämta vatten ur hans brunn. Märkvärdigt skulle vara, om ingen blef omvänd till Gud efter att hafva sett sådant, och jag är glad kunna säga, att flera hafva blifvit så, bland dem den som var ifrigast i att förfölja. Vi måste naturligtvis dricka ur brunnen, och jag tyckte nästan det var »heligt vatten», jag drack.

En tid förut genomgick samme man en annan erfarenhet. Jordformationen i dessa trakter är ganska egendomlig. Den ena ravinen aflöser den andra, den ena djupare än den andra. En dag föll deras lille treåriga gosse ned i en sådan afgrund. Folk banade sig ned till bottnen af densamma och upphämtade den till utseendet liflösa kroppen. Modern tog sitt barn i sina armar, gick in i sitt rum och bad Herren öfver lif och död att återgifva det åt henne. Om en halftimme kunde denna, från hedendomens mörker nyss uttagna kvinna, komma ut med sitt barn vid lif och för de omkringstående hedningarna aflägga ett vittnesbörd om hurudan den Gud var, som hon förtröstade på.

I Lii-chia-po förrättades dop på måndagsmorgonen, då 10 personer, män och kvinnor, aflade sin bekännelse på Jesus. Dopet förrättades i en bäck, som flöt fram nere i en dal, hvarest det var uppdämmadt och bildade en djup bassin. Det var en riktigt vacker syn att bevittna, då folket om morgonen gingo till dop-platsen. Utför och uppför bar det, och ankomna dit funno vi, då vi sågo oss omkring, höjderna beklädda med folk, män, kvinnor och barn, som ville bevittna, hvad som skulle förehafvas. Jag föreställer mig, att något liknande måtte det varit, då Jesus samlade folkskarorna kring sig i Galileen. På e. m. vid vittnesbördsmötet aflades flera goda vittnesbörd. Särskildt ett förtjänar att antecknas. En af de döpta omtalade, hurusom ett slags skalbaggar hemsökte deras ärt-åkrar, men att han bad till Gud och under fyra dagar satt och vaktade. Han fick då se, hurusom inget enda djur rörde hans fält, ehuru de voro i en ring omkring desamma. »Då tänkte jag», sade han, »kan Gud hindra dem från att äta mina ärter, så kan han ock drifva bort dem helt och hållet, hvarpå jag bad honom därom och så skedde!»

Från Lii-chia-po begåfvo vi oss till Sin-ngan-hsien, våra systrar Emma Anderssons och Sigrid Engströms station och den yngsta bland våra i Shensi, Shansi och Ho-nan. Här blefvo vi så hjärtligt välkomnade, och det kändes så godt att få för några dagar hvila ut bland syskonen. Hvila blef det förstås ej, ty stormötet var för handen. Många besökande hade anländt, och vi höllo på från morgon till kväll. På söndagsmorgonen förrättades dop, då tre män upptogos i församlingen. Till nästa möte stå flera på listan liksom äfven i Lii-chia-po. Allt som allt äro nu 34 personer döpta i Honan, och jag tror, att lika många f. n. vänta på dopet. Guds ande verkar förnimbart. Det var mycket kärt åhöra de svar, de afgåfvo på de ganska grundliga och till eftertanke väckande frågor, Carl Blom anställde med dem.

Kvinnorna fick han förstås vara litet mera skonsam mot, fullkomligt främmande som de äro för dylika förhör.

Jag ser ännu framför mig gumman Ho i Sin-ngan, som hvarje söndag, i regn eller solsken, går flera »li» för att komma till gudstjänsten. Liten, böjd och med sitt bruna ansikte drypande af svett stod hon där. Hon redde sig riktigt bra, men det ansågs likväl bäst vänta att döpa henne ännu en tid.

Herren verkar mycket genom att bota folk som svar på bön. En af dem som döptes, en man vid namn Chang, har blifvit afvand från opium utan medicin, andra befriade från onda andar, andra från onda sjukdomar. Till sist kom uppbrottsdagen. Vi skulle nu resa till vår årskonferens i Uin-ch'eng, denna gång två vagnar i sällskap, ty systrarna följde med.

Mitt intryck af arbetet i Honan var det bästa, och jag tackar Gud innerligt för hvad jag fick bevittna af hans verk i människohjärtan.

Jag förstår nu bättre än förut behofvet efter arbetare där, och vi rådgöra dagligen om huru vi skola få våra små krafter att räcka till. Vi skarfva här och lappa där, men alltid uppstår någon brist, ty, huru viktigt det än är att utvidga gränserna, särskildt där Gud så uppenbart verkar, lika viktigt är det ock att taga vara på det, man genom sitt arbete vunnit, att det ej går förloradt.

Finnes det därför icke några bland dem, som läsa dessa rader, som Herren kallat till att komma ut och hjälpa oss i arbetet?

»Han skall gifva sina änglar befallning om dig, att de skola bevara dig på alla dina vägar.»

August Berg.

En kristlig begrafning.

I-shi i april 1900.

Älskade missionsvänner!

Guds frid!

Mitt förra bref till eder genom »Sinims Land» var med bland dem, som blefvo stulna på postkontoret i Han-kow. Jag vill därför nu åter försöka att berätta ett och annat från lifvet härute.

Sedan min man och jag blefvo de enda arbetarne i det nya I-shi-distriktet, hafva vi båda varit mycket upptagna, min man med missionsresor till troende på de olika platserna, och jag med arbete på stationen.

För några dagar sedan hade jag dock den stora glädjen att få medfölja på en resa till Suen-chuang, där min man skulle jordfästa en församlingsmedlem, som efter ett långvarigt lidande dött ståndaktig i sin tro.

Vi begåfvo oss en morgon i väg i sällskap med broder August Berg, som dagen förut kommit med Hugo från finansmötet i Üin-ch'eng och nu skulle resa hem öfver Han-ch'eng. Ehuru det var så tidigt på året, var det dock redan mycket varmt, hvarför resan var rätt tröttsam. Efter att hafva rest 2 mil, voro vi därför glada få taga in på ett värdshus och intaga någon förfriskning ur det matsäcksförråd, jag medtagit. Sedan skildes våra vägar, då August Berg red åt ett håll och vår vagn tog af åt ett annat. Ej förrän efter mörkrets inbrott voro vi framme och mottogos mycket hjärtligt af en stor skara. Sedan min man ute på gården, där en stor skara anhöriga, grannar och vänner var samlad, talat öfver »den rike mannen och Lasarus», gingo vi till hvila.

Att begrafva en troende härute är mången gång ej en så enkel sak, som man skulle kunna tro. I detta fall hade många svårigheter uppstått, då den aflidnes släktingar voro hedningar och på inga villkor ville höra talas om en kristlig begrafning. Hustrun, som är en snäll troende, var mycket ledsen öfver släktingarnas fiendskap, och hon liksom vi hafva haft mycken bön angående denna sak. Herren besvarade ock våra böner, i det att efter många underhandlingar, ledda af evangelisten Ch'iao, släktingarna dock till slut gåfvo med sig.

Dagen före begrafningen, då de troende kommo för att få använda byns likbår, visades stor fientlighet af vederbörande, så att det såg ut som om begrafningen ändock ej skulle kunna försiggå den utsatta dagen, men Herren hjälpte äfven ur denna svårighet.

Det var en storartad procession, som på begrafningsdagen tågade ut. Främst gingo två af »de våra», spelande på dragspel, därpå hela skaran af troende från flera byar däromkring, sjungande sånger. Så kom kistan, buren medelst stänger, som hvilade på axlarna af ett dussin män, under det att ett annat dussin bärare gingo bredvid som reserv. Efter kistan följde släktingarne, klädda i hvitt från topp till tå och med den mest högljudda gråt läggande sin sorg i dagen. Den aflidnes döttrar hade hela morgonen legat på halm i likrummet och gråtit och jämrat sig. Hans egen hustru följde ej med till grafven, bar ej ens full sorgdräkt och fick ej deltaga i den allmänna gråten och klagan, då kistan bars ur hemmet. Hon är ju ung och kan ännu betinga ett bra pris såsom hustru åt någon annan man. Att äktenskapet för dessa makar dock varit något mera, än hvad det i allmänhet inskränker sig till bland kineserna, kunde man dock se på de tårar, som ibland stulo sig ned för hennes kinder, under det hon styrde med gästernas förplägning.

Mycket folk från denna och närliggande byar hade infunnit sig för att se en kristlig begrafning. Eftersom ingen rökelse och inga papperspengar skulle komma att brännas vid grafven, så påstodo de, att det skulle bli såsom att begrafva en hund, men sedan de åsett begrafningsakten, hört sångerna och musiken samt varit vittne till den stora tillslutningen, ändrade de åsikt. Denna begrafning tycks ha öppnat en vid dörr för evangelium, och många af dem, som förut hånat de kristna, vilja nu höra om »läran».

Jag hade ej förut åsett en begrafning i Kina. Nu fick jag gå ända fram och titta ned i grafven; den var 12 fot djup, gjord efter kistans form och så trång, att det vid kistans sidor blott fanns rum för repen. I bottnen fanns vid grafvens vidare ända en grotta, urgräfd lika lång som kistan men något bredare och högre än dennas höjd och bredd. Efter jordfästningen sköts kistan mycket behändigt in i denna grotta och kom således att stå fri från beröring med jorden. Öppningen framför grottan tillmurades med jordtegel (förmöget folk ställa en stenplatta framför öppningen) och grafven igenfylldes, hvarpå en kulle uppkastades öfver platsen, där kistan står, ej öfver själfva grafven.

Kineserna lägga stor vikt vid att den dödas kropp så länge som möjligt bevaras från förgängelse. Här i trakten taga därför de, som hafva råd, kista af cypressträd, som doftar af terpentin. Plankorna äro 10 cm. tjocka och däröfver, och i kistan lägges ofta kalk på bottnen.

Vid detta tillfälle fingo många, som bevistade våra möten för första gången, höra talas om uppståndelsen från de döda och det eviga lifvet. Jag fick tala något till en stor skara kvinnor, som samlats på gatan för att åse processionen. Hur stort att få visa dem på honom, som är uppståndelsen och lifvet! De tycktes med stort intresse lyssna till ordet om himmelen, där all synd och nöd och lidande skola för evigt vara bannlysta. O, att många af dessa stackars kvinnor finge sina synder aftvagna i Lammets blod och en gång tillträde till det himmelska Jerusalem!

Efter en gemensam middag fortsatte Hugo och jag till P'ei-chuang, som ligger ej fullt en mil från Suen-chuang. Vår mission har där hyrt ett litet hus med bönesal, ett rum för utländingarne, som komma dit, samt plats för en gosskola, som nu pågår där. En mycket snäll lärare, som vi hafva verkligt hopp om att han är en kristen, undervisar i skolan och har för öfrigt tillsyn öfver barnen med hjälp af portvakten därstädes.

Jag hade aldrig förr varit i P'ei-chuang, hvarför det var särskildt roligt få sammanträffa med de troende kvinnorna där, och de syntes också å sin sida mycket glada att få träffa oss. Så fort de fått höra, att vi kommit, kom den ena efter den andra för att hälsa på mig, och snart var rummet alldeles fullt af kvinnor. De hade med sig ägg och frukter till mig; de blefvo så ledsna, då de hörde, att vi ej kunde stanna längre än till morgonen därpå. Jag lofvade att, om Herren ledde det så, komma tillbaka och då stanna några dagar.

Morgonen därpå, innan vi reste, bjödos vi på frukost i en församlingsmedlems familj, sedan begåfvo vi oss i väg mot hemmet. Tillföljd af att körkarlen gick vilse, kommo vi ej hem förrän sent, då vi voro ej så litet trötta men tacksamma och glada öfver hvad vi sett af Herrens verk. Det är mycket upplifvande att få vara med bland folket, och, då man själf hälsar på hos dem, kommer man dem alltid närmare än under deras besök på missionsstationen. Denna resa har varit mig till mycken uppmuntran, och jag tackar af hjärtat Her-

ren, att jag fick följa med. Jag är annars mycket bunden vid stationen, då jag ännu ingen syster har till hjälp i arbetet bland kvinnorna.

Snart stundar vårt stora vårmöte; vi bedja, att Herren ville gifva oss dagar af mycken välsignelse. Många äro de, som då komma hit.

För flickskolan hafva vi nu fått en lämplig lokal, men som det redan är så långt lidet på denna termin, hafva vi tänkt att ej öppna skolan förrän efter den heta årstiden.

En hjärtlig hälsning till alla missionsvännerna från min man och mig.

Bedjen med oss, att Herrens väg må blifva känd på jorden, ibland alla hedningar *hans* salighet. Ps. 67: 3.

Eder i Herren
Naëmi Linder.

Från en missionsresa i Ch'aoi-distriktet.

Af *Anna Eriksson.*

Nu skall jag berätta litet från en resa, från hvilken jag hemkom i går e. m. Vi hade lofvat, att vid en kinesisk vårfest, då kvinnorna äro lediga från arbete, komma till Ki-lu, en by i Ch'aoi-distriktet, 45 li härifrån. Skulle också hälsa på hos f. d. opiumpatienter i ett par andra byar. Första natten gästade vi i vår kock Changs hem. Hans gamla mor har varit mycket missnöjd med att sonen börjat tjäna en annan Gud och följa utländingarna, som hon hört sägas så mycket ofördelaktigt om. Vid vår ankomst stod hon i dörren och blef väl inte lite förfärad, oväntade som vi voro. Efter en knapphändig hälsning skyndade hon in och syntes ej till förr än efter kvällsvarden, lämnande åt sonhustrun och en dotterdotter att taga emot oss bäst de ville. Vi fingo snart andra kvinnor omkring oss, och sent omsider vågade sig äfven gumman Chang fram och satt kvar hos oss tills nära midnatt. Hennes misstankar mot oss försvunno nog till stor del, men huru mycket af frälsningens ord hon kunde uppfatta, känner Herren allena. Men jorden måste ju plöjas, innan den kan besås. Följande morgon spisade vi frukost i en vänlig grannfamilj och fortsatte till en annan by. Den kvinna, vi helst önskade träffa där, var icke hemma, och i det hus, vi fingo komma in uti, var ej värdinnan tillstädes, så vi funno bäst att icke stanna längre. Just som jag kom till dörren för att tala med körkarlen härom, framträdde en man och hälsade. Jag tyckte det var ett bekant ansikte, och så rann det upp för mig, att han varit i staden några dagar förut, och fått medicin för sin 12-årige son. Han bad oss nu komma till hans hem för att se, om vi kunde göra någonting vidare för den sjuke. Komna dit mottogos vi af hans gamla mor, en 73-årig gumma, och hennes yngre syster. Sedan vi språkat en stund och varit inne hos den sjuke gossen, var middagen färdig. Efter densamma kommo grannarna in så talrikt, att vi måste sätta oss ute på gården, för att alla skulle få se mig. En utländing hade de förstås aldrig sett förr. Många lyssnade med sällspord uppmärksamhet till evangelium. Följande dag måste gossens far gå till staden efter medicin, innan jag kunde göra något för sjuklingen. Således fingo vi en hel dag mera på oss att tala med dem, som ville komma, och fullt hus hade vi från morgon till kväll.

Vår bibelkvinna är så präktig att ha med sig, hon har så stort hjärta för sitt folk och söker göra så klart och tydligt som möjligt för dem, huru syndaförlåtelse och evigt lif kan undfås. Flera släktingar i huset kommo på besök. Det var ganska egendomligt att se 4 åldriga syskon, mellan 60 och 80 år, ifrigt lyssna till budskapet om den frälsning, som bjudes alla fritt och för intet, till motsats mot hvad de hela lifvet hört om botöfningar och förtjänster. En af dem hade varit vegetarian i 20 år och brukar gå omkring i bygden och läsa Buddhas sånger och bränna rökelse. Nu voro de mycket angelägna att få veta, huru de skulle tillbedja den sanne guden, alldenstund vi sökte inprägla hos dem, att endast han kunde bota deras sjuka barn.

Tredje dagens morgon kom det bud efter oss till en annan by, där en kvinna låg sjuk. Där var befolkningen helt annorlunda. Misstänksamma blickar mötte oss rundt omkring. Den sjuka låg på en kang under ett gammalt täcke, o, så smutsig! Hennes svärmor kom och satte sig bredvid. Hon var angelägen att få veta, om sjukdomen var lifsfarlig. Jag frågade, hur hon kunde vara så vårdslös om sin sonhustru som att låta henne ligga så i smuts och elände. Gå efter vatten, skall jag tvätta henne ren åt er. Men när hon hämtat vattnet, skämdes hon att låta mig göra det, utan hon tvättade henne själf. Vi sutto kvar en stund, och de ville, vi skulle äta ett mål där, men jag hade sett nog för att förstå, hur det såg ut i köket, och påyrkade därför återresa till den förra platsen. Där åto vi middag, och sedan skjutsade Chang, den sjuke gossens far, oss till Ki-lu, 15 li därifrån. Sï Ch'uen-t'ai är icke den förste mannen i Ki-lu, men han är inte heller den andra, som kineserna säga. I hans hem lågo vi i 3 nätter. Mycket folk kom äfven från andra byar. Sånger, bibelverser och småskrifter utdelades till dem, som visade något intresse för vårt ärende. Ordet skall ej återkomma fåfängt. På gatan, där vi bodde, hade några kvinnor vid ett föregående besök fått små skrifna sångböcker, i hvilka de vid tillfälle läsa. De måste förstås lära sig orden utantill, så länge de ej känna skrifteckenen. De påstodo ock, att de bedja till Gud dagligen. En af dem berättade mig, att de bruka talas vid om att baka på samma dag för att nästa dag få tid att gå tillsammans, läsa och sjunga det lilla, de veta. Har bara lusten till läsning uppvaknat, sedan går det ganska fort, d. v. s. sedt från deras synpunkt. Ju mer de lära, ju mer älska de att veta, säga de. Måtte de på fullt allvar taga emot Jesus och hans frid!

En 67-årig gumma, som bodde i andra ändan af byn, kom båda dagarna både för- och eftermiddag. Hon kom med någon in till staden och stannade ett par dagar för en tid sedan och fick medicin och på samma gång höra om huru hennes andra hjärta skulle kunna bli helbrägda. Hon är en själ, som tager saken allvarligt, och Gud har välsignat och hjälpt, så att hon känner sig nu bättre äfven till kroppen. Kanske jag en annan gång kan omtala litet ur hennes lifs historia. Hon har alla emot sig i hemmet, men trots det har hon ändå kunnat lära sig ganska mycket för sin ålder. I en skrift, hon läser, står bl. a.: »hvilken människa har ej bedragit andra?» Det träffade henne. Den synden kar nog jag, sade hon,

"Svenska Missionen i Kina".

Kommittéen i hemlandet.

O. v. Feilitzen, *kommendörkapten, ordförande.*
J. Holmgren, *sekreterare.*
K. G. Magnusson, *ingeniör, kassaförvaltare.*
G. Reutercrona, *löjtnant, vice ordf.*
J. Rinman.

* K. Bergh, *doktor*, Tranås.
* H. Dillner, *kapten*, Skellefteå.
* K. Fries, *fil. doktor*, Stockholm.
* A. Hylander, *pastor*, Stockholm.
* E. Sandblom, *apotekare*, Jönköping.
* W. Widmark, *ingeniör*, Helsingborg.
* Konsultativa ledamöter.

På missionsfältet:

Erik Folke, *föreståndare.* — August Berg, *vice föreståndare.*

C. F. Blom, *finanssekreterare.*

Missionsexpedition: Lästmakaregatan 30, 4 tr.

All post adresseras till Kommittéen för »Svenska Missionen i Kina», Stockholm.

Redovisning

för influtna medel till "Svenska Missionen i Kina" under augusti månad 1900.

N:o		Kr. Ö.
558.	G. R.	5: —
559.	Kollekt i Sedesjö gen. A. L., Öfverum	5: 68
560.	L. B., Dufed, gen. E. B.	10: —
561.	Vid en missionsafton hos Frimodigs i Skedevi gen. A. J.	3: —
562.	S. E., Stockholm	50: —
563.	J. M. gen. M. E. B., Ödeshög	5: —
564.	B. F., Stockholm	100: —
565.	H. S., Hedemora, »2 skärfvar»	20: —
566.	A. P., Lindesberg	100: —
567.	P. G. P., Katrineholm, Borås	100: —
568.	A. H., Kalmar	56: 25
569.	H. P., Stockholm	10: —
570.	S. S., d:o	5: —
571.	C. S., d:o	10: —
572.	C. J., Långholmen	36: 50
573.	H. P. B., Göteborg	2: —
574.	Mullsjö arbetsförening gen. C. L.	100: —
575.	Hans namn är Underlig, Råd	800: —
576.	E. och J. H., Skepsta	100: —
577.	Kollekt i Buläsen gen. A. H.	6: —
578.	D:o i Jersta gen. d:o	16: 55
579.	D:o i Lit gen. d:o	14: —
	Transport kr.	1,554: 98
580.	H. P., Karlberg	10: —
581.	A. J. Herrens tionde	22: 50
582.	Ragnarstorps jungfruförening gen. C. A. C.	50: —
583.	Ps. 105: 15	500: —
584.	G. S., Södertelge	12: —
585.	»Behålln. af ett litet sommararbete	10: —
586.	Från Kinavänner i Frödinge gen. L. K.	70: —
587.	Till undsättning till de heliga, E. & A. R.	20: 10
588.	En syförening i Nya Lerdala gen. B. A.	50: —
589.	Herrens tionde af onämnd gen. C. L., Mullsjö	19: —
590.	I. J., Maramö, Vernamo	10: —
591.	Sparbösseinsaml. gen. T. R., Vaxholm	10: 20
592.	Herrens tionde, B—n gen. G. W—g	2: 70
593.	Från missionsvänner i Ystad gen. d:o	3: —
594.	A. I., Villinge, Bergsbrunna	10: 25
595.	Sigtuna jungfruförening gen. G. N.	60: —
596.	Syfören. vid Korsvägen gen. A. W.	10: —
	Summa kr.	2,424: 73

Med varmt tack till hvarje gifvare.

På den dagen skolen I sjunga om den sköna vingården: »Jag, Herren, bevakar honom, stundligen vattnar jag honom, att ingen skada må vederfaras honom, natt och dag bevakar jag honom». Es. 27: 2, 3.

jag brukar sy mössor, som nog icke äro värda det pris jag satt på dem. — Sådana själar är det hopp om, tycker jag, ty »om vi bekänna våra synder», heter det, »så är Herren trofast och rättvis, så att han förlåter oss synderna och renar oss af all orättfärdighet».

Bergs ha i dag rest för att hälsa på hos gamle Fann såsom ock gubben Ma. De komma hem om tisdag. Om intet hinder möter resa Li-ta-sao och jag till Uei-nan nästa måndag. Det blir ett kort besök, men det är ju ändå något. Följande vecka, eller sista söndagen i april, ha vi stormöte här. Våra opiumpatienter förminskas nu till antalet. 4 kvinnor resa denna vecka, och så är det bara en kvar ännu en vecka. När man hållit på hela vintern och haft huset fullt af folk, kännes det riktigt skönt att få afsluta för en tid. Det beror ju också mycket på hurudant folk man haft att göra med. Somliga ha alla möjliga oarter, och man vet knappt, hvad man skall göra med dem. Men man får ju fördraga de onda för de godas skull. Kanske där vi minst anat, har ett lifsfrö blifvit sådt. Gud är mäktig att af dessa stenar uppväcka säd åt Abraham.

»Gud med oss.»

Af de underrättelser från missionsfältet, hvilka äro införda i detta n:r, synes framgå, att hvad som föranledt våra kära missionärer att lämna sina stationer, det måtte hafva kommit öfver dem plötsligt. Ännu den 16 juni, då fröken J. af Sandebergs bref är dateradt, tyckas de hafva sväfvat i fullkomlig okunnighet om de svårigheter och förföljelser, som stodo för dörren, och som på andra platser redan ödelagt missionsstationer och kräft många lif. I nästa nummer hoppas vi kunna meddela missionsvännerna direkta upplysningar från missionärerna.

Stockholm, Svenska Tryckeribolaget Ekman & Co, 1900.